

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLII.

V Ljubljani, 1. sušca 1889.

List 9.

Dobroželjni vzorci, v pomislik o „Mariji Pomočnici“ na Brezju.

(Konec)

Daleč od nas je mila, ljuba in slavna Loreta s sveto pravo Marijino hišico, tem čudovitim — milostnim in naj večjim svetiščem Božjim in brezmadežne deviške Božje Matere. — Redki so Slovenci, osobito Bogu in Mariji naj ljubši preprosti — pa verno-pobožni, da bi ga mogli obiskati. —

Glejte! Bog nam je dal, in Marija Devica, naša vedna pomočnica, si je izvolila kraj za deljenje obilnih, vsakoverstnih milosti, dobrot in pomoči, neznatno cerkvico — malo in ubožno — priprosto kapelico na Brezju, kranjsko-gorenske zemlje, v sredinji celokupne Slovenije. Verni Slovenci! To naj, kakor od nekoliko lét do sedaj, bode še vedno znanprej naša preljuba Loreta. — Loreta v Sloveniji!

Vi, kateri ste že bili pri Mariji-pomagaj na Brezju, — najboljše veste, kaj vse se tam zadobi za dušo in za telo, za časno in večno. — Vém, mnogi ste že bili več potov tam gori; pa še in še želite iti. Le zaupljivo, z dobrim namenom, pobožno-spokorno opravljajte to božjo pot. — Znajte: Ni bilo še slišati, da bi kedo kedaj zapuščen bil, kateri je zaupljivo k Mariji se zatekel in pribežal in se Njeni prošnji priporočal. Vsega priporočila je vredno, da bi se ustanovila kakove verste misijonska ali druga redovna hiša, pri obče obiskovani romarski cerkvi naše ljube Gospé „Marije-pomagaj“ na Brezju. Ni ga romarskega svetišča v Sloveniji, zvan pri sv. Trojici v Slovenskih goricah na dolnjem Štajerskem, kjer bi se nahajali misijonski, ali kterege sv. reda svečeniki. — In kje bi bilo primérniše in koristneje.

kakor na takem svetem kraju, kamor dohajajo verni iz vseh pokrajin slovenske zemlje in skoro vsaki dan poletne mesce trumoma hitijo. To pa še v takem kraju, kjer daleč na okolo ni-jednega samostana, nikakove misijonske hiše ni. Takovi redovni ali družbeni svečeniki, stalno pri svetišču bivajoči, zamorejo naj bolj uspešno delati v slavo Božjo, v češčenje bl. Device Marije ter v blagor in zveličanje duš vernih romarjev in bližnjih okoličanov; pa še bolehnim in starim svečenikom po župnijah na pomoč biti.

Dragi in spoštovani Slovenci, sinovi in hčere blažene Device Marije, vzvišeni in predpostavljani! prosim, ne jemljite mi za zlo tega skromnega opisa in serčnih želja, ki naj ne bodo samo moje, marveč mnogoterih. Jaz sem to razglasil iz ljubezni in hvaležnosti do Marije Pomočnice. Kajti pred čudežno podobo na Brezju sem zadobil velike milosti in pomoč na duši in na ranjenem telesu. Naj bode vsem v blagodušni pomislik, v ozir in spodbudo. Božja in naša ljuba Mati Marija. Ti pomagaj!

Čudovita pota previdnosti božje.

Mesca vinotoka l. 1513 sta potovala dva redovnika sv. Dominika po zgornji Italiji. Pervi je bil že zelo prileten, drugi pa še cvetoč mladenič. Dospeta v prijazno, od visokih hribov obdano dolinico; tam zagledata mladega pastirja. „Poglejte no tega dečka,“ reče mladi redovnik svojemu predsedniku. Tudi desetletni deček zapazi redovnika in hitro priteče pozdravit ju in njima roki poljubit. Bil je neki že bolj omikan, kakor dandanes marsikteri celo po mestih in pri tolikih šolah, — posebno pa bolj bogoljuben.

„Kako ti je ime?“ ga vpraša oče priyor. — „Mihael.“ — „Ti imaš velikega patrona, ljubi deček; ali ga poznaš? Gotovo je bil velik in imeniten škof?“ — O ne, oče, moj patron je veliki nadangelj Mihael, vodnik vsih angeljev. Ko se je Lucifer, prvi izmed vsih nebeških duhov, uperl in je s svojo ošabnostjo mnogo drugih pogubil, je zaklical sv. Mihael: „Kdo je, kakor Bog?“ in zagnal je vse nepokorne angelje s pomočjo dobrih iz nebes v pekel.“ — „Ali so te tvoj gosp. duhovni pastir to naučili?“ — „Ne, ker so že dolgo časa bolni in ne morejo pridigati.“ — „Kje si se pa naučil tega? Saj ne znaš brati.“ — „Znam, znam, oče; svoji materi moram vsak večer kaj brati, ko so koze že v hlevu. Pripovedujejo mi tudi različne dogodbe in od njih sem se naučil tudi to od sv. Mihaela in še mnogo družega. Znam tudi pisati.“ — Potem takem so pa tvoja mati zelo učeni. Kako jim je pa ime?“ — „Ravno tako kakor vašemu sv. Dominiku, Dominika.“ — „Ali poznaš tudi sv. Dominika in njegove redovnike?“ — „Neki redovnik mi je dal rožni venec, ko je pri nas pridigal, in me je naučil nanj moliti.“ — „Ali ga moliš vsak dan?“ — „Da, premišlujem tudi vse svete skrivnosti. Redovnik mi je tudi obljubil, da bodem še kdaj redovnik, če zmiraj tak ostanem in če se bom naučil latinščine.“ — „Tedaj se boš pa gotovo učil latinščino?“ — „Ne, ker mislim, da noče Mati Božja tega. Moj oče so namreč revni in jaz jim moram pomagati. Sedaj pa z Bogom, oče! Moram iti; če ne, koze ne bodo prav delale, če me ne bo pri njih.“

Ta pogovor je v obeh redovnikih zbudil misel, zraven samostana v Bogheri vstanoviti apostoljsko šolo, kakor jo sedaj imenujemo, nekako pribežališče ubogih otrok, da bi se tudi ti izobraževali. Prihodnjo pomlad je bila ta šola vstanovljena, in mlajši izmed onih dveh redovnikov obišče župnika v Bosku, ki je še zmiraj bolan ležal. —

„Ali poznate mladega pastirja iz vaše soseske, Mihaela po imenu?“ vpraša ga redovnik. — „On je moj ministrant“, odgovori starček, „in njegova mati je zelo pobožna: vselej prejme sv. Obhajilo, kedar le morem maševati. Kaj pa prašate po tem dečku?“ — „Poznamo ga nekoliko in bi radi iz njega redovnika odgojili.“ — „To se mi zdi nemogoče. Stariši namreč so mu revni pregnanci iz Bolonje. Mali Mihael je edini sin in njuna edina podpora. Ne bode tedaj menih, ampak poljedelec.“ — „Dovolite, gosp. župnik, jaz imam veliko zaupanja v tega dečka. Med potjo sem molil zanj sv. rožni venec, in upam Mihaela pridobiti za naš namen.“ — „Če

to upate, pojdite sami k rodovini Ghisleri in dogovorite se z njimi.“

Oče je bil koj zadovoljen in Mihael začne svoj uk pri oo. Dominikancih v Bogheri. S 15. letom prejme redovno obleko in v 23. letu posveti ga mašnika. Celih 16 let je bil učenik in potem vodnik za novince in predstojnike po več redovnih hišah. Papež Pavel IV ga izvoli škofa za Nepi in Sutri, sledeče leto pa za kardinala. Po smrti papeža Pija IV, naslednika Pavla IV, je bil po nasvetu kardinala in nadškofa Milanskega sv. Karola Boromeja on izvoljen za papeža. Ta je vladal potem skozi 7 let modro in slavno sv. Cerkev kot papež Pij V. Vsled njegovih čednosti in čudežev, ki so se po njegovi smrti godili na njegovo priprošnjo, je bil prištet med svetnike. Spomin njegov se obhaja 5. majnika pod imenom Pija V. Njegovi skerblijivosti gre hvala za slavno zmago pri Lepantu l. 1571 zoper Turke.

Ta dogodba nam prav živo in ginljivo kaže, koliko je na tem, da je mladi človek lepo odgojen, da pride v dobre roke že prva leta svojega življenja. Koliko jih pride v mesta nedolžnih, da bi jim angelji zavidovali njihov dušni raj. Pa kako pogosto se zgodi, da naj lepše cvetke pozebejo v slabih družčinah ali tudi pod slabim vodstvom! Med drugim je silno nevarno, ako mladeneč dobi odveč denara v roke. Tiste štipendije mnogim pokopljejo lepo nramnost, dober napredek v šoli in velikrat vso prihodnjo srečo! Nikoli bi ne smel dijak sam dobiti denara v roke, ne v malih in ne v višjih razredih; to je zanj strup in velikrat grob vse sreče. Kaj bolj srečen bi bil marsikteri, ako bi bil n. pr. pri „dijaški mizi“ ali drugje dobival oddelek za 5 ali 6 soldov in ob koncu semestra dobil lepo spričalo, kakor pa da je vsled velike štipendije denar zadegoval, lepo serce umazal, slabo spričevalo dobil, štipendijo zgubil, in se potem ne vé kam djati! Čudno, da se za malenkosti večkrat toliko skerbí, tako važna zadeva pa v nemar pušča!

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. († Misijonar Jan. Dichtl in afrik. misijon.) Pervega svečana je umerl na Dunaju tudi pri nas znani afrikanski misijonar Jan. Dichtl. Rojen je bil 20. grud. 1857 v Hartmannsdorfu na Štajarskem in študiral je do 5. gimnaz. razreda v kn. škofijskem deškem semenišču v Gradcu. Leta 1876 je šel v Verono v vstav, ki ga je vravnal rajni č. o. Nikolaj Mazza za omiko zamurskih misijonarjev. Ko je bil nauke že nekako doveršil, se je odpravljal za pot v misijon. Ob tistem času je šel

tudi skozi Ljubljano in sva se spoznala. Moram priznati, da tako blazega in na vse strani ljubeznjivega mladenčca nisem skoraj videl v življenji, kakor je bil ta Janez Dichtl.

Podal se je bil naslednjič v Egipt, bival je tam pri pokojnem škofu Komboniju, čigar zaupanje si je pridobil v polni meri in ga je ondi 8. mesca vinotoka 1880 posvetil mašnika. Pisal mi je večkrat iz Egipta in pozneje iz misijona; njegova poročila so v Danici. Pisal je pogosto sploh svojim prijateljem in največ njegovih pisanj ima „Grazer Volksblatt.“

Toda morivnemu afrikanskemu obnebu tudi Dichtl ni mogel kljubovati, kakor toliko družih ne. Moram o tej priliki priznati, da tudi jaz sem leta 1854 zato se nazaj vernil, ker sem se bal, da bom sam svoj morivec, ako se ne umaknem iz tega strupenega obnebu. Dobro sem namreč čutil, da se tam ne bom ozdravil, ker berž ko sem l. 1854 drugič dospel v Egipt, se mi je bolezen povernila. Taka se je godila Dichtl-nu, če tudi bolj počasi, ker je bil še mlad in bolj pri močéh. Dano mu je bilo dospeti v misijon, kjer je tudi z vso gorečnostjo delal, dokler je le mogel. Pred malo časom pa se je merzličin in bolan na pljučih vernil v Evropo. Obiskal sem ga takrat v gostilni „pri Slonu“, kjer se je mudil nekoliko malo — tako oslavljen, da sem mislil, ni mogoče, da bi okrevljal. Vendar čisti domači zrak mu je dobro teknil, ter se je nekako poživil. Bilo je ob času, ko je bil Mahdi pričel rogoviliti. V tistem času je Dichtl veliko pisal o afrikanskem misijonu in o Sudanu, in dal na svetlo tudi prav zuamenito knjigo z natankim zemljevidom: „Der Sudan oder Ein allgem. Ueberblick über das Insurrectionsgebiet, von Joh. Dichtl, apost. Missionär.“ Abdruck a. d. „Grazer Volksbl.“ 1884, 452 str.

Ravno da je bil nekoliko okreval in se je v svoji živi gorečnosti zopet čutil za delo zmožnega, je bil od svojih višjih poslan v srednji Egipt, da bi obravnaval z mahdovci za rešenje jetnikov. Toda to in še drugo potovanje na Nemško je Dichtl-novo moč čisto poterlo, kakor piše „Salzb. Kirchenbl.“ Imel je naj skerblijvšo postrežbo v duhovski hiši v Strassgangu ob Gradcu pri dekanu Reš-u, v duhovski bolnišnici v Gradcu, in od enega leta v hiši služabnic božjega Serca pri sv. Vidu, blizu Dunaja. Ali smertno zelo mu je bilo globoko v serce zasajeno in ni se dalo več pomagati. Umerl je jasne volje, Bogu vdan in v polni zavednosti do konca. Do zadnjega časa se je pečal z novim izdajanjem in zboljševanjem omenjene knjige o Sudanu, ki jo je boje dala na svetlo „Styria“ v Gradcu. Kratko življenje, pa polno take delavnosti, ki se ne razkadí v nič, kakor delo toliko družih dandanes, ki ne le ne zapustijo nič dobrega za seboj, temveč veliko strupa in kužljivosti za človeštvo. Iz serca privoščimo prelagemu Janezu Dichtl-nu sladko veselje, ki ga za svojo sveto gorečnost vživa v sv. raj.

Iz Ljubljane. (Jud uči papeža, brezverci škofo, volki jagnjeta.) Ena naj večih nespodobnost sedanjega časa je ta, da veri in cerkvi očitno sovražni časniki hočejo biti njeni učeniki. Tako se je odveč znana „N. Fr. Presse“ zakadila te dni tudi v papežev nagovor od 11. unega mesca. Po glumaško je zavila kake besede in na krivo zasukane svoje predstavke (premise) postavljala svoje lažnjive sklepe.

Kaj pa hoče papež z omenjenim nagovorom? praša Solnograški cerkveni list. „Mir, mir“ želi, kakor vsak pameten človek. „Leon XIII poglavar in učenik miru“ — je bil napis v zadnji „Danici“, ko smo naznanili obseg tistega papeževega nagovora. In da se to doseže, učijo sv. Oče, da se je treba k načelom kerščanstva poverniti, ker male in veči deržave odpadajo od kerščanske podobe in podlage in vladati se hočejo brez ozira na vero. Komu resnica tega ni znana? Kdo ne vé, kakošen sad ta silna zmota rodi na Laškem, na Francoskem in drugod?

In lejte! dunajska velika trobenta se je nad tem spodtaknila ter išče papežev stavek spodbiti s sleparsko zvijačo, ko pravi: „Evropejske deržave se saj vradno priznavajo h kerščanskim načelom in o važnih slučajih v Božjo pomoč kličejo, — toraj mora pač papež s to „povernitvijo“ misliti podverženje svetne oblasti pod duhovsko.“

Glumač pa se je v svoje lastne zanjke vjel. Z besedami „saj vradno“ je priznal, da on sam ne verjame tega, kar terdi in vsak, kdor le malo vé, kaj se godí že od 40 lét, ne more tajiti, da novjšegne deržave se Cerkvi odmikajo, odtujujejo. To spoznavajo vsi previdniši državniki, in iščejo zdravila zoper to hudo rano, pri nas n. pr. zlasti s tem, da šoli zopet pridobé kerščanski značaj, da se ustanoví zopet „verska šola“, ker kažejo se že zdaj pošastni nasledki slabe odgoje in strupen sad; kaj še le bo prišlo, ako se rana do časa ne zacéli? Ali ne vrè že zdaj skor po vsem Laškem? Ali ni Francosko kakor na ognjeniku? Ali se ne širi sleparstvo, tatinstvo, samomor že med otroci?

Ravno judje s svojim sovraštvom proti papežu sami sebe po glavi bijejo, in ko bi „N. Fr. Presse“ imela kaj prevdarnosti, bi Leona XIII sama preslavljal, da govori in skerbí za „mir.“ Ako bi rogovilstvo zmagalo, kdo neki bi bil prej na muhi, kakor judje, ki imajo večino denara v svojih rokah.

Popolnoma butoglavno in tudi nezbožno pa je omenjeni časnik bersnil besede, s kterimi se mu je htelo še celo nekaj bistrournega povedati! Pravi namreč: „Od pobožnega verovanja se ne v srednjem in ne v novem věku še nobena lačna para ni nasitila.“ Toda o telesnem nasitovanji v papeževem nagovoru še besede ni, temveč le, da bi bilo prav za deržavo in splošni blagor, ako se človeštvo poverne kerščanski podlagi. S svojo osoljenko tedaj je „Pressé“ naredila „Procumbit humi bos!“ —

(Dalje nast.)

Z Dolenjskega piše dober prijatelj: Pri nas še zdaj niso kozé ponehale; danes smo pokopali že 32. tega leta, v tem ko jih je druga leta umerlo celo leto le po 33—36. Strašne verzeli se delaje, pa Božje pota so neizvedljive, On že vé, da je tako prav. Kako zdaj ljudje molijo, tudi ob delavnikih k sv. maši hodijo! Že se je trikrat primerilo: v nedeljo je bil pri sv. maši, drugo nedeljo pa pokopan. Tako se je zgodilo dvema, kterima nihče ni bil kos, ki sta se iz vsih rečí le norčevala, rekoč: „To je le za druge, za otroke, za dekleta in stare; ne pa za take fante, kot smo mi“, — in še tisti dan, nekdo je rekel, še tisto uro (v nedeljo), ga je začela glava boleti, v torek zjutraj že ves v kozah, v petek dopoldne previden, po noči umerl in v nedeljo pokopan.

Ljudje so rekli: „Bog je sodil, še zmerom tisti Bog živi; počasi méri, pa dobro zadene.“ —

„Narod“ je pa spet svoje rogé pokazal in se malo ohladil zaradi predlanskega pastirskega lista... Kako prav bi bilo, da bi mu na vsako laž, katero na dan spravi, „Slovenec“ kar berž odgovoril; če se tudi „Narod“ ne bo spreobrnil in poboljšal, vendar saj drugi resnico spoznajo, kateri beró oba, zlasti po kerémah.

Štajarsko. „Domoljub“ št. 4 k blagrom liberalne šole to-le piše: Minolo šolsko leto so v naši deželi plače in podpore učiteljem znašale 1.181.923 gld.; penzije za doslužene učitelje, vdove in sirote pa 121.624 gld., zadnje za 8930 gld. več kakor prejšnje leto. — S kraja je krajnim šolskim svetom postava nakladala dolžnost, da naj kaznuje tiste stariše ali njihove namestovalce, kateri bi za šolo sposobnih otrok ne pošiljali redno v šolo. Naš po svoji večini še liberalni deželni zbor je predlanskim dotično postavu spremenil tako, da sedaj kazni narekuje okrajni šolski svet. Lani je 231 starišev sedelo v zaporu po jeden ali več dni, 776 oseb po jedno ali več ur, 9725 pa jih je bilo denarno kaznovanih v skupnem znesku za 12.980 gld. 70 kr. Do novega leta je kazen plačalo 5305 oseb skupaj 7090 gld. 50 kr. Pisalec teh verstic se ne bo zmotil, ako na podlagi izkušnje reče, da je med kaznovanimi največ revežev, ki svoje odraslejšje otroke rabijo pri delu doma ali jih pošiljajo v dnino, da kaj zaslužijo za vso družino. Pred dopisnikom leži pismo, s katerim neki čevljar prosi krajnošolskega načelnika, naj bi mu ta šel na roko, da mu gosposka odpusti kazen; piše, da je siromak, da nima nič družega, kakor kar si sproti prisluzi, da ima veliko otrok, mora za nje skrbeti, nima kaj prodati, še turšico komaj kupuje, za stanovanje še je dolžen 6 gld. in sam Bog zna, kje bo dobil denar, da bo plačal; tudi šivanja ni, a pri dnini, če se jeden dninar ali težak potrebuje, se jih deset oglasi, in še slabejše bo, ker so vse kočje polne ljudi, vse se ženi, a malokdo ima kaj, vsakdo gleda, da si kaj zasluži, ker je vsakdo potreben, končá: „še berač je na boljšem, kakor jaz; on sme vsaj beračiti, jaz pa ne smem, ker sem za delo, ko bi ga le bilo; rad bi zaslužil, ko bi mogel. Podobno se godi pač gotovo večini kaznovancev, ki čutijo nasledke liberalne dobe.“ To blezo dosti jasno kaže, kako potrebno je, da se v tem oziru šolska postava po postavni poti spremeni.

Iz Egipta. (Zamurski in drugi misijoni po Egiptu. Kako se zdaj godi pri Hartumu? Kalifa Abd-ul-Lahi in korobači. Emin-baša. Slatin-baša.) (Konec.) Pričel se je v Kafri tudi avstrijsko-ogerski hospic, imenovan po cesarjeviču Rudolfu, in prošeni so bili misijonarji prevzeti njegovo duhovno vodstvo, ter dati v vstav nekatere redovnice. Poslali so 4, in v praznik čistega Spočetja M. D. je bila ondi prva sv. maša.

Iz Džezira, druge postaje pri Kafri, je misijonar naznanjal 20. grud., da so ondi dobili povelje misijonsko hišo zapustiti in dati prostor vojakom. Pomagali so si v zadregi s šotorji, ki so jih hitro postavili, potem iz cegla, na solncu posušenega, jeli zidati poslopje in celo še cerkev. Misijonar je začel pridigati ter učil kerščanski nauk vsak večer. V začetku je imel samo 24 ljudi, kmalo potem pa že 80, ki so poklekovali pred Križanega. Mnogi imajo veliko

gorečnost učiti se kerščanstva, — učijo se ga nekteri celo med delom iz katekizma. (Propaganda v Rimu skerbí, da se natiskajo katekizmi v premnožih jezikih, videl sem prav lične male katekizme tudi v arabskem jeziku.) —

Na postaji Heloan, menda tudi blizu Kaire, so toplice, kamor hodi tudi veliko Evropejcev, ker tam je bolj zdrava sapa. Misijonar Schmitt piše 15. pros. tega leta, da v začetku je imel v ondtni šoli 3 mladenče, čez 2 mesca pa že njih 15. Silo nevedni so; o Bogu ne vedó družega, kakor ime, 14—15letni (katoliški) so, ki niso še opravili prvega sv. Obhajila in ne poznajo niti prve besede katekizma. O Božiču je bilo 20 obhajíl. Tudi tam se cerkev zida; bode pa prav lepa, zvonik 30 metrov visok. (Najberže, ker so tudi mohamedanski minareti visoki, pa tenki.) —

Ker se povsod zelo zanimajo, kako se godí v središču rogovilstva, namreč v Hartumu, naj povemo, da pred štirinajst dnevi je dospél iz Hartuma v Kaíro poslanec, neki arabljan iz rodú „Ababdeh“, kterege glavar je Bašír-bej. Poslal ga je bil tje Osman-baša-Fahmi (po našem: Kostílom-baša-Razumni), ki stoluje v Kaíri, da bi kaj zvedil o nekem Fanzí-bej-u, ki je njegov svak, tovarš Gordonov, in ki je bil zaslužjen takrat, ko je bil Hartum premagan; tudi o nekem Botros-Sarkis-u, tergovcu v Asvanu; pa da reši nekega koptiškega tergovca, Ghatus-a. Ta arabec je „habir“, ali glavar velbludarjev (kamelarjev).

Le-tá pripoveduje, da je brez pritežnosti prišel v Hartum, ali bolje, v Undorman (glavni stan vstajnikov), ker došedši v Abu-Hamed je potoval od ondó s tovarštvom Hassanovim, emirom (starašinom) ondótnega mesta, ki je tudi z Ababda, in ker je bil oblečen za dervíša... Sicer pa pride potnik lahko v nevarnost z življenjem.

Ko je došel v Undorman, ki je zdaj nekako novo mesto, se je predstavil Kalifu, kakor je navada; potem gre iskat Fauzi-beja, Ibrahim Halil-a in kopta Ghatus-a. Zvedil je, da Ibrahim je odšel na vojsko zoper Abisince; našel je Fauzi-beja in zamogel je z njim govoriti, pa le v gotovi oddaljenosti, da bi ne obudil suma pri fanatiških dervíših.

Našel je Undorman zelo razširjen in obljuden. Stanovanja so po nekoliko iz perstí (ila?), največ pa iz slame. Ulice so mnoge, pa tesne in slabe, umazane; skoro po vsaki stopinji so merhovine, iz katerih puhti neprenašljiv smrad. Lakota grozno pobira, ne le samo živali, ampak tudi možé in žené. Mnogi merliči se spravljajo na kamelah ven na prosto in se malo zagrebejo v pesek, potem pa jih izkopujejo hijene in jastrobi, in zrak se tako okužuje, da mora človek zboleti od tega.

V Undormanu stane mera dure (nekak sirk) dva terdnjaka in 12 mir gre na 1 ardeb, ali 150 kg. (1 $\frac{3}{4}$ funta je 1 kg.). In ker ni kupčije, ni zaslužka, ubogo ljudstvo nič ne pridobi ter mora mreti za lakoto in za okuženim zrakom. Poslanec terdi, da se je zmeraj slabo počutil, dokler je bil v Undormanu.

Kalifa Abdullahi in Boggara sta brez mére ostra. Na pr., omenjeni poslanec je pozablil imenovat moallem (mojster ali učenik) nekoga družega, s katerim je imel opravilo; in ukazal mu je zato naštetí 80 udarcev s korobačem, češ, naj se uči, da ta naslov se ne smé nikomur dajati. (Arabi imajo namreč šego, da pisarje imenujejo moallem.) Kalifa je pre-

povedal, da se nikomur ne smé dajati nikakoršen naslov, ne effendi, ne moallem, ne bej, ne pašâ.

Dva bogata musulmanska trgovca sta si nasproti zaušnice dajala, in obsojena sta bila, da dobita po tisuč korobačev, in poslanec terdi, da malokdo more preživeti 800 udarcev, tudi že umerjô kateri, ko jih dobé 300 ali 400. Neki Abdel Fahman-bej se približa Kalifu in mu svetuje z vso ponižnostjo, naj bi se ona dva raji oplenila njunega premoženja, kakor pa da bi bila tepena s tisučeriimi udarci. Predlog je bil sprejêt, tako sta si rešila življenje. („Kalifi“ taki so prostomišljaki in socialisti; ali si saj tacih želé, ko jim pohlevno kerščanstvo ni po volji, in si poganških časov in pariškega klanja nazaj želé!)

Poslanec pripoveduje, da je bil pričujoč, ko so se povernili trije parniki in razne barke od odprave, ki je bila poslana na Belo reko proti mudiru v Ladi in Gondókori, v ravniških okrajinah, koder pa niso imele doželjenega vspeha. Po tem takem bi Emin-bašâ ne bil postal jetnik dervihev. (Pravo ime Emin-baševo je Schlitzler, Avstrijanec, ki je prišel v Hartum l. 1873 in je po priporočilu pokojnega škofa Kombonija bil sprejêt v službo kediva ter poglavarja v ekvatorskih egiptovskih okrajinah. Gordon je poznal njegove velike spretnosti in mu je zročil večkrat znamenita poslanstva, in vsled tega je Gordon l. 1878 postal véliki poglavar v Sudanu. Povzdignil je potem Emin-a na stopnjo bej-a (polkovnika), kedive (egiptovski namestni kralj) pa ga je povišal na čast pašata. Emin govori in piše 7 evropskih jezikov, govori arabščino popolnoma in še veliko število narečji srednje Afrike. V tovaršiji z misijonarji v Hartumu je kazal, da dobro pozná evangelijsko, pa tudi mu je znan koran in budizem.)

Poslanec je tudi pravil, da v Sudanu gospoduje neki sultan s 5000 vojniki; temu je bilo svetovano, da bi potegnil z Mahdijem, da pa je odrekel in da samo v slučaju, ako bi Mahdi dobil Egipt v oblast, bi se z njim sklenil. Ni pa nikakor povedati hotel ne imena tega sultana in ne dežele, v kateri se nahaja. — Ta človek tudi ni videl misijonskih jetnikov, ker mu ni bilo naročeno zastran njih; obeta pa, da bo govoril z njimi, ko se verne v Undorman. Videl je tudi dva Evropejca na konjih v spremstvu s Kalifom, z mnogimi drugimi jezdici na mulah in oslih. Fauzi-bej je boje eden tistih Evropejcev, ki se med vsimi arabski posebno skazujejo s pogumnostjo v jezi, in imenuje se Slatin-baša, bivši mudir (poglavar) v Darfuru; in še drugi, ki je bil mudir ob reki Baharel-Ghazal, pa ga ni povedal po imenu, in utegnil bi biti Lupton-bej. (To bi kazalo, da ima Kalifa marsiktere Evropejce v svoji službi.) Silno daljo teh krajev kaže to, da od Undormana pri Hartumu pa do Kaíre je poslanec potreboval 45 dni. —

Med nepokoji in rogovilstvom od strani mahdovcev se katoliška stvar po Egiptu razširja. Iz Verone so 13. grudna lanskega leta zopet odrinili v Egipt: Klerik Fr. Heymans iz Limburške škofije; br. Florenci Dallarosa, iz Trienške škofije in 2 redovnici za ženske šole. In zopet 23. jan. tekočega leta: Č. o. Fr. Geyer, bbr. Henr. Blank in Jan. Kobinger, — vsi Bavarci.

Razgled po svetu.

Laško. (Kaj so framasoni naredili iz lepe Italije!) Po Laškem gospoduje lakota, nezadovoljnost in nemir. V Rimu je bila 8. t. m. živa revolucija. Na tisuče delavcev nima ne dela in ne kruha; 4—5000 se jih je oborožilo in so med hrupom šli po mestu. Na ulici „Via Tritone“ se je pričelo razbijanje. Ropali so prodajalnice in štacune; nobeni šoli, svetilnici niso prizanesli; nekoliko bolj spodobno oblečene ljudi so psovali, ali celo napadali. Nekega duhovna so na pol ubili; mladega ženina in nevesto divje pretepali. Saj uro dolgo so Rim imeli v oblasti; policaji in straže jim niso mogle kaj. Policaji so poskusili in s samokresi med derhal strelili. Zastonj! Bilo je še huje. Do 400,000 lir škode so zdvijani ljudje storili v malo urah!

Drugi dan so pa ljudje suli na ulice in gledali razdjanje, ki so ga napravili razdraženi delavci. Jeza kipí zlasti proti vladi, ki je morala to menda vedeti naprej, pa nič ni poskerbela za odvernjenje strahote. Dobró, da niso še več polomastili, pravi dopisnik v Solnograški cerkveni časnik, kajti mesto je bilo tisti čas čisto v njih rokah. Policisti in vojaki so prišli prepozno. Humbert zdaj plačuje greh svojega očeta.

V zbornici naslednji dan je framason Crispi moral grenke slišati, ker kot minister notranjstva bil bi moral rogovilstvu v okom priti, se je reklo. Izgovarjal se je pa na policijskega inšpektorja in prepovedal je sploh vse shode, tudi mirne, dokler se ne poverne mir. Rekel je, da že nekaj časa šumí glas, da v sušcu zdijá na Laškem prekucija. Tudi se je izgovarjal, da niso bili delavci tisti, ki so prejšnji dan počenjali socialno rogovilstvo. Toda mnogi poslanci so oporekali; skor nobeden ni bil zadovoljen z enakim pojasnovanjem. Socialist Costa je klical zbornici: „Vi sami ste delavcem ugrabili kerščansko vero in s tem upanje na povračilo na unem svetu; zato vi nimate pravice zahtevati, da naj delavci brez pomislika gledajo, kako naj bi drugim pridobivali bogastvo, sami pa v revščini ostali.“

Naj bolj poškodvani posestniki, Forchi, so Crispija tožili pri sodnji za odškodovanje in zahtevajo 100,000 lir, češ, vlada je zapovedala stražiti le samo Crispijevo poslopje.

Pa ne le samo v Rimu, povsod po deželi vlada brezdelnost in lakota. Kardela brez dela se dervé od kraja do okraja. Zraven tega je 13 milijard deržavnega dolga! In k vsemu temu Crispi še naklada davke za vojne reči! L. 1878 se je obrnilo za vojenstvo 246 milijonov, l. 1888 pa že 435 milijonov! Vojništvo tira v propad noveevropske, novošegne deržave. Liberalizem ne zná družega kakor dolgove delati in z nečimurnostmi bahati. —

Rim. Tako kaže, da je pravi antikrist blizu, ali pa ga satan ima že v gnjezdu. V Lateranu je na Svečnico derhal potepuhov priderla pokrita in s smodkami v zobéh v baziliko; tam so bruhali bogokletstva in žuganja, pa z blatom umazali podobe v stranskih kapelah. Med tem je bila derhal enacih nesramnežev zunaj na straži.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

(Splošnji namen za mesec sušec (marcij).)

a) Glavni namen:

Žertve nasladnosti.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

Napuh hodi pred padcem (Preg. 16, 18); ker vsak, ki samega sebe povišuje, bo ponižan. Naj globočje se pa poniža oni, ki zagazi v blato mesenosti; in zato dandanes postane ravno tako veliko ljudi žertev nasladnosti kakor napuha. Naš čas nosi znak napuha, a ne manj poželjivosti.

Napuh, pregreha našega duha, odtuji sercu njegovo edino dobro, njegovega Gospoda in Boga, naj višjega, čistega, neskončno popolnega duha, ki edino more serce osrečiti. Zato si hoče človek sam iz sebe zadostiti; a zastonj. Laž namreč, ki obstaja v tem, da on, ki ga je Gospod naredil, ki ga Gospod vzdržuje in ohranjuje, hoče biti sam iz sebe in samostalen, je vendar prevelika, ter se ne more dolgo vzdržati. Kmalu mora človek spoznati svojo nezmožnost in nedostatnost, kmalu mora grenko čutiti svojo ničnost in revo, ki je prarastla iz njegovega ošabnega boja proti Bogu, ki je njegovo edino življenje. Tudi se vsak dim časti in visokosti, ki ga morebiti vlovi pred zaslepljenimi ljudmi, prehitro razkadi ter da vse premalo prijeti in deržati; tudi se bolj natančno mislečim pokaže vse premalo resnice, vse preveč nečimernosti, da bi mogel serce stalno varati in na se vleči.

In kaj stori ubogi človek? Enemu zlu pridene še drugo, in ne, da bi se skesano vernil k Gospodu, k viru žive vode, katerega je zapustil, si koplje vodnjake, prevotljene vodnjake, ki ne derže vode (Jer. 2, 13), t. j. išče pokoja, ki ga v sebi ne najde, v stvarih poleg sebe, in tu zadene na to, kar je videzno, nasladno, mešeno. Kako si padla z neba, danica, ki si zjutraj vžgarela; na zemljo si padla, ki smertno raniš ljudstva! (Iz. 14, 12.) Tako je pisano o Luciferji. Prav to se bo lahko reklo o vsakem prevzetnežu, ki se še o pravem času samega sebe ne poniža ter ne išče v ponižnosti pota nazaj k Gospodu. Iz takih nebes so bili pahujeni prvi starši, in vendar so tako krasno pričeli! S svojo ošabno nepokoščino so smertno ranili vse ljudstvo, nas vse. Iz raja na zemljo pahujen se mora človek z živalskimi kožami pokrivati, da tako sebi in drugim prikrije kazen svojega napuha, nepokoščino in zmago mesa čez duha. Zopet pravi apostol, da je Gospod ljudstva, ki so ga spoznala kot Boga, a ne kot Boga častila in hvaležnost skazovala, temveč postala nečimerna v svojih mislih, temni v svojem nespametnem sercu, abotneži, ker so se proglasili kot modre, prepustil željam njihovega serca in nečistosti in škodljivim strastim. (Rim. 1, 21.) In tako sledi tudi še dandanes zmoti in nečimernemu blišču napuha celo grozno brezno greha in strasti.

(Dalje nasl.)

b) Posebni nameni:

1. S. Suidbert. Ta in vsaki dan v mescu vse naznanjene, a še ne zaznamovane ali nenadne zadeve. Važne preskušnje. Več taci, ki iščejo službe.

2. S. Neža Češka. Ljudska šola, posebno v Švici. Mnogi, da bi si po ljudskih misijonih in duhovnih vajah spremenili življenje in se poboljšali.

3. S. Kunegunda. Bamberška nadškofija. 40urna molitev po mnogih krajih. Prav veliko zakonskih. Nek gimnazijec.

4. S. Kazimir. Poljska. „Spravno obhajilo.“ Pokora za gerdo ravnanje „z naj manjšimi med brati Kristusovimi.“ Prav veliko mladih ljudi.

5. S. Janez Jožef od Križa. Za zmago čez preveliko poželjenje po vživanji in razveseljevanji. Veliko zelo strastnih. Več hudo terpečih.

6. Pepelnična sreda. S. Krodogang. Lotrinška. Za vestno spolnovanje postne postave. Pridigarji k pokori.

7. S. Tomaž Akv. Pridigarski red. Kerščanska šola. Nek bogoslovce.

8. S. Janez od Boga. Dela telesnega usmiljenja in kerščanske ljubezni. Več hudo bolnih, njih strežnikov in strežnic. Več zdravnikov.

9. S. Frančiška Rimska. Pospeševalci molitvenega apostoljstva in Serca Jezusovega bratovščine. Prav veliko jetnikov, nesrečnih, takih, ki so brez sveta, brez službe. Več vdovcev in vdov.

(Dalje nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Neko zadevo, ki je odločnoča za vso družino, priporoča neka oseba v molitev in obeta uslišanje po „Dan.“ razglasiti. — Nevarno bolna za ozdravljenje. — Oseba za srečno zadnjo uro. — Poreden šolar priporočen N. lj. Gospej presv. Serca Jezusovega za spreobnjenje. — Neki revež za telesno in dušno pomoč. — Neka zadeva, da bi se na priprošnjo N. lj. Gospé in sv. Antona prav vravnala.

Zahvale.

Dolgo časa sem bolela za bolečino na nogi, poskušala sem vse, kar mi je kdo svetoval; ali nič ni pomagalo. Obernem se tudi k bl. D. Mariji z devetdnevnico in obljubim, ako bom uslišana, da to po „Danici“ razglasim. In res, ozdravljena sem! Tisočera hvala tedaj N. lj. G. Lurški, sv. Jožefu, sv. Frančisku Ksav.

C.

V hudi telesni stiski sem prosila za pomoč sv. Jožefa in obljubila, da razglasim zahvalo, ako mi bode pomagano. Že tretji dan svoje devetdnevnice mi je bolj odleglo, kot sem pričakovala. Zato naj bode čast in hvala sv. Jožefu!

V Ljubljani.

S. Br.

Ze dalj časa bolela me je leva noga tako, da sem se bal najhujšega. V ti stiski zatečem se k Naši ljubi Gospej presvetege Serca za njeno pomoč. In res, moje prošnje k „nebeški Pomočnici“ niso bile brezvspešne. Ona, ki je „Zdravje bolnikov“, je tudi meni ljubo zdravje izprosila; kar tukaj vsled svoje obljube očitno s priserčno zahvalo naznanjam.

Neimenovan.

Listek za raznoterosti.

† V Novem mestu je 25. t. m. umerl č. g. zlato-mašnik in vpokojeni župnik J. N. Bačnik, roj. 20. apr. 1802 v Smledniku. R. I. P.

V **Kerški škofiji** je župnijo Šentjanž v Rožni dolini dobil čast. gosp. Ivan Simonič, dosedanji oskerbnik; č. g. Jul. Rupnik dobil faro Šmartinsko pri Beljaku, in J. Amšelj faro sv. Jakoba v Lesah. Umerla sta č. gg.: Val. Ferman, kn. šk. svetnik in župn. v pok.; pa č. o. Evgenij Piere, O. S. B., profesor pravoslovja v Celovcu. R. I. P.

Pri č. oo. **Franciškanih** se je mudil par dni monsign. dr. Efraim Alojzij Rihmani, nadškof v Edesi. Mladi gosp. je že s sedmim letom prišel iz Mezopotamije v Rim, kjer se je v Propagandi izšolal za misijonarja v svoji domovini. Kakor orientanci po večem, je tudi on izverstnih zmožnosti, pa ves ponižen, priljuden in pripraven za misijone. V Edesi so po večem mohamedani in razkolniki monofiziti; katoličanov malo; rada pa hodi mladina v kat. šolo, in ako se mu posreči zidati cerkev in šolo, upa, da se bo dalo za sv. vero kaj storiti. Dozdaj še nima nadškof ne cerkve (le majhno kapelo) in ne svojega doma. Obljubil je, da nam bo kaj pisal o svojih uspehih. Starodavni Babilon, zraven Mosul-a, je njegov rojstni kraj. Povernil se bo skoz Ogersko v svoj misijon in domovino.

Novi vodnik v avstrijskem gostišču „All' Anima“, v Rimu je postal dr. Fr. Nagl, duhoven št. Hipoliške škofije, špirituval pri sv. Avguštinu itd. na Dunaju.

Iz Šempetra, 25. febr. (Dalje.) Za pogorelce v Hrastju so darovali: p. n. g. Jos. Marn, častni kanonik in c. kr. gimnazijski profesor, 5 gld.; po čast. g. Gr. Maloverh, župniku v Stranjah, 3 gld.; č. g. Jernej Primožič, kurat v Vrabčah, 7 gld.; č. g. Ign. Okorn, župnik v Senožecah, 4 gld.; neimenovan občinec Št. Peterski zopet 5 gld.; po p. n. g. M. Skubicu, častn. kanoniku in dekanu iz Ribnice, 26 gld.; gospdč. Ivanka Zakotnik iz Št. Vida nad Ljubljano, 5 gld.; „Nekdo“ s Primorja v dober namen, 5 gld.; po č. g. Antonu Ponikvarju, župniku v Knežaku, farani 8 gld.; č. g. Ivan Škerjanec, kurat v Harijah z duhovnjani, 4 gld.; po č. g. Mih. Sajè-tu, župniku v Štangi, 2 gld. 20 kr.; č. g. Janez Skvarča z duhovnjani v Budanjah, 12 gld.; čast. g. Ignacij Vrančič, župnik v Zagradcu, 4 gld.; po č. g. K. Kurentu farani Černoverški, 13 gld.; po čast. g. Jakobu Bajcu, kuratu na Suhorju, 12 gld.; č. g. Matej Tavčar, župnik v Komendi, 20 gld.; č. g. A. Gašperčič, kaplan v Rojanu pri Terstu, 1 gld.; č. g. Janez Čibašek, župnik pri sv. Vidu nad Cirknico, 2 gld.; č. g. Ant. Žgur, župnik v Ledinah, 3 gld.; iz Doba po č. g. župniku 20 gld.; po čast. gosp. Jan. Ažmanu, župniku na Dovjem, 12 gld.; č. g. L. Šabec z Verhnike 5 gld. —

Obdarovani pogorelci so zelo hvaležni blagim darovalcem in pridno molijo za nje. Bog jim obilne darove bogato povračuj!

Ant. Verbajs.

Kam ljudi pripravi brezverstvo in lakomnost! Strahovito je, kar „Pol. Corresp.“ in za njo piše „Vaterland“. Mlad grek, ne dosti čez 15leten, med peki na predmestju Galati v Carigradu, je zadel veliko srečko Turške loterije v znesku 300.000 frankov. Ko je bil v otomanski banki zvedel, da je njegova sreča gotova, se je vernil v svojo delavsko pekarnico in tam je (nespametnež) povedal, kaj se mu je dogodilo. Posestnik pekarije in pomočniki so nato naredili osnovo, da si bodo srečko prilastili in so jo tako

zveršili, da so ubozega mladenča zadergnili in v peč vergli, kjer je do pepela zgorel. Naslednji dan pride hudodelski pek s promeso v otomansko banko; ali vradnik se je naključno spomnil, da je bil prejšnji dan prišel drugi človek; poizveduje, pek se zamota v nasprotja, in to je dalo povod da so ga zaperli, ter se je zvedela grozovinska hudobija. — Naj bi bili ti merharji imeli le iskro vere, ali bi bili storili tako strahovitost?! Zapišite si za uho, preganjavci vere in verskih učencov!

Oče in dijak. Dijak je prosil svojega očeta za 300 mark, kajti je prilika, da nakupi drago zbirko starih denarjev, kakršne oče že davno posebno radi imajo. — Dobil je sinko odgovor tako-le: „Veš kaj? meni se ta reč tako dozdeva, kakor da bi si naš kuže zbirko dobrih klobas napraviti hotel.“ — Podobne dogodbe so se pripetile tudi že našemu ministru, kar si je vzel „ad notam“.

V Rimu je umerl kardinal Sacconi, dekan sv. zbora.

Rim. V tajnem konzistoriju 11. sveč. so sv. Oče zvolili 3 kardinale in več škofov, med njimi rektorja „All' Anima“ Doppelbauerja za škofa v Lincu. Potem so imeli tehtni nagovor, kterega smo že unkrat posnetega naznanili, namreč o potrebi miru. — V očitnem konzistoriju 14. svečana so sv. Oče novim kardinalom podelili kardinalske pokrivalo in so zopet izvolili več škofov in nadškofov.

Koze, gerde koze, kakor kaže zopet današnja številka, se širijo tudi po Gorenjskem. — Ljudje, Bog ne bo odjenjal s šibami; mi moramo odjenjati od greha: opustite ponočevanje, nečiste zveze, pijančevanje, tatvino in druge krivice!

Javorje, 26. sveč. Prikazale so se tudi pri nas kozé; že poprej sem eno bolno obhajal, včeraj 3 v eni hiši (pri M. Zaprevalom); danes sem enega otroka pokopal, tudi mati (Gr.) je precej bolna; zopet v drugem kraju 2 bosta kmali umerla. Opravilo sv. Valentina je odloženo na 10. prih. mesca... Imamo že 8 merličev in 11 previdenih...

Katoliški shod za Avstrijo, ki se je preložil lansko leto mesca novembra, bode na Dunaju od 29. aprila do 2. majnika.

Pazite na pošne nakaznice! Nedavno je nekdo imel na kosnu podpisano nakaznico (za 10 gld.), da bi jo poslal drugi dan na pošto; dolgo išče nakaznice, pa je nikjer ni, in ko pošlje odstrižek popoldne na pošto s prašanjem, če bi se tudisamo z odstrižkom denar dobil — mislil je namreč, da je nakaznico založil. Na pošti mu pa povedo, da je že zjutraj nekdo z nakaznico prišel in denar dobil. Nakaznica je bila v drugi sobi, in vendar je potepuh jo izmaknil — kdo vé, kdaj in kako?

Kdor stanuje v drugi sobi, naj v prvi nič tacega ne pusti, kar bi se dalo izmakniti. Palice, pismena obtežala idr. potepuhi odnesó memo gredé v naglici. Tatinskih nesramnežev je zmeraj več, bodite previdni! Nesramneži so res — gerši kakor volkovi in risi: ti njemu dobro storiš; on pa te memo gredé okrade!

Laško. Minister Crispi ni nič manj kot 6 novih davkov načrtal; pa še ne vé, če mu ne bo spodletelo. Uboga Italija!

V katoliški družbi je poslednjo sredo g. Pihlar doveršil svoj prav podučljivi govor o duhovstvu.

Na Gradišču v št. viški fari je 27. sveč. po kratki bolezni previden s ss. zakramenti umerl Jan. Jerič, brat pok. čast. g. Jož. Jeriča. Družina in sorodovinci ga sorodovini in prijateljem priporočajo v molitev in blagi spomin.

Lavanška škofija po letošnjem imeniku ima v 24 dekanijah 189 fará, 31 lokalij, 119 obstavljenih in 72 praznih kaplanij, 1 obstavljen in 6 praznih beneficij. Vsih duhovnih pastirjev je 340, duhovnov v družih službah 67, v pokoji 47, vsih mašnikov 454; katoličanov: 481.672; cerkvá in kapel 645. Moških redov je 8, ženskih kovgregacij 9. Stoljnih kanonikov je 7, častnih kan. 5. Bogoslovcev je 69; v kn. škofijskem deškem semenišču je 44 gojencev.

Metropolit vse Grecije in nadškof v Atiki, Prokopis, je 10. svečana umerl nagle smerti za serčnim mrtvudom, in sicer v 75. letu svojega življenja.

Pri meni se sprejme za specarijsko in galanterijsko štacuno učenec, star 13—16 let, zmožen slovenskega in nemškega jezika, in ki je od poštenih in dobrih ljudi. Starši se smejo zanesti, da pride v dobro hišo. Na Verhniki, 26. svečana 1889.

J. A. Jelovšek.

Iz rimskega Martirologija.

Pri mnogih drugih tvarinah smo pred nekaj časom prejenjali v „Danici“ naznanjati vsakdanje mučence, spoznavavce ter svetnike in svetnice sv. katoliške Cerkve. Zdi se pa, da je dolžnost nadaljevati ta zelo imenitni predmet, zlasti dandanes, ko je dosti taci, ki vére ne znajo ceniti. Naj tedaj katoličani čitajo in si k sercu jemljejo veliko junaštvo, s kakoršnim so katoličani vsih časov in krajev za sv. vero terpeli in umirali. Prav koristno bodo storili pridigarji in kateheti, kateri bodo to važno branje porabili tudi pri pridigah ali kerščanskih naukah.

Nadaljevajmo tedaj z začetkom mesca sušca.*

Pervega sušca ima sv. Cerkev med drugimi te-le slavne mučenike, svetnike in svetnice, ki so:

V Rimu 260 mučencev, ktere je cesar Klavdij obsodil in v prvo zapovedal, da so morali zunaj Solnih vrat pések kopati, potem pa, da so jih v gledišču vojaki s pušicami posterlili in pokončali.

Enako se obhaja ta dan god sv. mučencev Leona, Donat-a, Abundija, Nicefor-ja, in 9 družih, ki so za sv. vero življenje dali.

V Masiliji sv. mučenca Hermet in Hadrijan.

V Helijopolu sv. Evdocija mučenica, ki je bila o Trajanovem preganjanji od škofa Teodota kerščena in zarad sv. vere na povelje poglavarja Vincencijsa z mečem ob glavo djana, ter je dosegla krono marternikov.

Ravno tisti dan sv. Antonina mučenica, o Dijoklecijanovem preganjanji, je poganske malike zasmehovala, zato je bila mnogoterno mučena, potem v neko posodo zaperta in pogreznjena v mlakužo mesta Cea.

Pri mesta Verda sv. Suitberd škof, ki je ob času papeža Sergija pri Frizih, Holandežih in družih nemških narodih sv. evangelij oznanoval.

V Perudžiji (Perusija) prenesenje trupla sv. Herkulana, škofa in mučenca, ki je bil na po-

velje gotonskega Totila ob glavo djan. Njegovo truplo, kakor piše sv. Gregorij papež, je bilo štirideseti dan po odsekani glavi najdeno tako zedinjeno z glavo in celo, kakor da bi se ga meč nič ne bil dotaknil.

In tako spomin še drugod in družih sv. mučencev, spoznavavcev in sv. devic.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: S Polšnika 19 gld. 90 kr. — Iz Šent-Vida pri Zatičini 25 gld. — Neža Stojie 12 kr. — S Starega terga pri Poljanah 13 gld. — Mica Zidan 20 kr. — S Stranj 11 gld. — Marija Berčič 50 kr. — Iz Vavte vasi 8 gld. — Po prečast. g. mestn. župniku J. Rozman-u 20 gld.

Za dijaško mizo: Čast. g. Fr. Mekinec 3 gld. — G. P. 30 kr. — Msr. M. P. 10 gld. — Neimen. 30 kr. — Brez imena 25 kr. — Č. g. župnik M. Narobe 5 gld. — Neimenovana 2 gld. — „Št. 37“ nekaj obutve. — Častni kan. itd. preč. gospod Matija Leben 10 gld. — „Kerščanski Deteljub“ vdruči 30 gld. — Iz Tersta 2 gld. — Preč. g. župn. M. Preželj 4 gld. — G. Jož. Dolinar 1 gld. — Č. g. župnik J. Kapuz 2 gld. 50 kr. — Neimen. g. duhoven 1 gld. — Marija Hočevlar 1 gld. — Čast. g. župnik Greg. Jakelj 1 gld.

Za pogorelee v Šempetru na Notranjskem: Čast. g. vik. Ant. Domicelj 12 gld. — Neimen. 1 gld. — Neimen. 25 kr. — Č. g. župnik M. Narobe 1 gld. 50 kr. — Čast. g. župnik Avg. Turk 2 gld. — Preč. gosp. župnik M. Preželj 4 gld. — Msr. M. P. 10 gld.

Za sv. Detinstvo: Č. g. župnik M. Narobe 2 gld. — Z Rudnika po čast. g. župniku 27 gld. — Msr. M. P. 10 gld. — Iz Tersta 80 kr. — Čast. g. A. Tramte, kaplan v Dobrepolji, 40 gld.

Za Macedonijo: Čast. g. župnik M. Narobe 5 gld. (za uboge mladenče semeniške). — Neimen. 50 kr. — Neim. 5 gld. — Neimen. 2 gld.

Za sv. Očeta: Z Rudnika občina s čast. gosp. duh. pastirjem 15 gld. — „V Božjem imenu“ 10 gld. — Neim. 2 gld.

Za afrikanski misijon: Neimen. gosp. duhoven 1 gld. — Neimen. 2 gld.

Za Marijanišče: Marija Hočevlar 1 gld. — Msr. M. P. 5 gld.

Za misijonsko hišo v Kočevji: Neim. 2 gld. — Prečast. ljubljanski duhoven 50 gld. — Velečenjen ljubljanski kupee 60 gld.

Za družbo sv. Bonifacija: Msr. M. P. 5 gld. — Za rokodelsko hišo v Ljubljani: Msr. M. P. 10 gld.

Za bulgarski misijon: Neimen. 50 kr. — Za bratovščino Sv. R. Telesa: Z Rudnika 12 gld.

Za cerkev presv. Serca Jezusovega: Neimen. g. duhoven 1 gld.

Za Don Boskev misijon: „V Božjem imenu“ 10 gld.

Za katol. napravo v Carigradu: „V Božjem imenu“ 3 gld.

Za misijone na Jutrovem: Čast. g. župnik M. Narobe 1 gld. 50 kr.

Za katoliške šole v Sveti deželi: Preč. M. J. 5 gld. (popr. namesto 3 gld.).